

GERTRUDE STEIN'İN ÜÇ YAŞAMIN'IN SANATÇI OLARAK ATİPİK YAPISI ATYPICAL PATTERN OF GERTRUDE STEIN'S THREE LIVES AS AN ARTIST

B. Cercis TANRITANIR*

Öz

Bazı yazarlar için kariyerleri konusunda oldukça fazla ilgi alanları vardır. Gertrude Stein bunlardan biri olduğunu kanıtladı. Makalenin konusu olan bu roman, bu tür bir uyum ve sanat ile edebiyatın örtüşmesine tanık olabilmemiz için yararlı bir araç olacaktır. Bu çalışma, Gertrude Stein'in bize bir avuç sanatsal yaratıcılığını ne kadar güzel sunduğunu ayrıntılarıyla anlatmaya çalışacak. Gertrude Stein (3 Şubat 1874 - 27 Temmuz 1946), hayatının çoğunu Fransa'da geçiren bir Amerikan-Yahudi yazar, şair ve sanat koleksiyoncusu olarak sanatla çok ilgilendi ve Cezanne, Braque ve Picasso gibi etkili sanatçılarla iyi arkadaşlıklar kurdu. Bu insanlardan hoşnuttu ve evinde küçük bazı sergiler düzenliyordu. Hepsini başaramamasına rağmen, çoğu yazar hayatlarındaki yeniliği araştırır. Geleneksel düşüncelerle başa çıkmaya çalışıyorlar. Ancak kesin olan bir şey varsa o da, Stein asla bir konvansiyonel yazar olmamasıdır. Buna karşılık, her zaman yeni bir soluklanma olarak kabul edilmiştir ve edebiyat alanına deneysel bir yenilik getirmiştir. Georgia Johnston'un dediği gibi, "yüzyılın başında Stein geçmişle ilişkisini koparttı. O dönemin edebi gerçekliği kavramlarını değiştiren bir metin hazırlamak ister. Üç Yaşam'da, yazılı olarak yepyeni bir perspektife doğru yenilikçi eğilimini oldukça açık bir şekilde gösterir. Pek çok açıdan "ondokuzuncu yüzyıl tarzlarından ayrılarak daha dairesel bir anlatı ile bilgilendirilen bir estetikte doğru ilerlemek istedi. Kübizm sanatından çok etkilenen Stein, sanat akımlarından birini, Kübizmi kullanır. Oldukça normal olarak, sanatçı bu sevecenliğini yazılarına taşıdı. İlk romanı Three Lives, bu anlamda oldukça örnekleyici bir çalışma niteliğindedir. Stein'in ilk eseri olan ve 1909'da yayınlanan "Üç Yaşam" kitabı, hayata tutunmaya çalışan üç kadın karakterin, Almanyalı hizmetçiler Anna, Lena ve siyah genç bir kadın olan Melanctha'nın hikâyesini, dönemin toplumsal gelişmeleriyle harmanlayarak anlatıyor. Deneysel yazılarıyla, Kübizmin resimde gerçekleştirdiğini edebiyatta var etmek isteyen Stein'in bu kitabı, yayımlandığı dönem büyük bir ilgiyle karşılandı ve olağanüstü bir gerçekçilik ürünü olarak nitelendirildi. Makalenin amacı ilk olarak Stein'in sanatsal kaynağı, romanın seçkin kübist yapısı hakkında bilgi vermek ve nihayet Stein'in Üç Yaşamı'nda kadın figürlerin ilişkilerini ele almak olacaktır. Romanın nana figürleri olan kadınların yaşam mücadeleleri Stein'in gözüyle okuyucuya alışılmışın dışında bir anlatı tekniğiyle sunulduğundan dolayı, çalışma yeni bir soluk olarak kabul edilen çalışmayı Kübist açıdan inceleyecektir.

Anahtar Kelimeler: Gertrude Stein, Üç Yaşam, Sanatsal Yaratıcılık, Cubist.

Abstract

Some authors have a variety of knowledge about their professions. Gertrude Stein has proved himself to be one of these writers. The subject of this article is a device exemplifying the harmony and overlapping between art and literature. This study will provide the readers with the details of how Gertrude Stein presents his artistic creativity. Gertrude Stein (3 February 1874- 27 July 1946) who spent most of his life in France as an American-Jewish writer, and an art trover concerned with art and formed close relations with foremost artists like Cezanne, Braque and Picasso. He was content with his relations with such artists and carried out some exhibitions personally. Many authors search for innovations in their lives although they are unable to achieve all of them and try to cope with the traditional ideas. It is a fact that Stein is not a conventional author. He has always been regarded as an innovative writer and introduced an experimental domain into literature. Stein lost his ties with his era and tended to prepare a work changing the literary and conceptual realities of that period. He displayed his innovative perspective in Three Lives and tended to employ an aestheticism shaped according to circular depiction. Stein uses Cubism by which he was affected

As a consequence of his interest in art, he employed his tendency and interest in his writings. His first novel titled Three Lives is a prominent work exemplifying his interest in art. Stein's first novel Three Lives that was published in 1909 depicts the story of three female figures- German maids Anna, Lena and a black young woman Melanctha- by mingling them with the social conditions of the period. Stein who was tended to use Cubism in his novel was appreciated for his successful employment of Cubism in his novel and his work was defined as the product of a supernatural reality. The aim of this article is, first of all, to give information about Stein's artistic inspiration and the distinguished cubist pattern and finally to handle female relations in the novel. As the struggles of three women- main characters in the novel- are reflected in an unusual depictive view, this study will analyze the work from a Cubist perspective.

Keywords: Gertrude Stein, Three Lives, Artistic Creativity, Kübist.

1. Giriş

Stein'in kurgusal eserinin yapısı, daha önce de ifade edildiği gibi geleneksel bir yapı değildir. Three Lives' ı 1909'da hareket bilinmediğinde yazdı. Nitekim Stein, hareketin gelişmesine yardımcı olmakta büyük

* Doç. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi- Edebiyat Fakültesi- İngiliz Dili Edebiyatı Bölümü

bir role sahipti. Roman üç kat içerir: "İyi Anna", "Nazik Lena" ve "Melanctha". Her bir hikaye, tıpkı küp resimlerde olduğu gibi, adı verilen kahramanın psikolojik bir portalıdır. Marilyn Rose'un önerdiği gibi "Stein'in Üç Yaşamaya olan küpçüklü ilgisi, metni çevrimsel biçimi için kritik öneme sahip olan süreç ve nesne düzenleme konusundaki bir ilgisini yansıtıyor" (1976, 545). Stein başlangıçta "The Good Anna" yı yazdı ve ardından "The Gentle Lena" yazdı. Metnin son halindeki üç öykünün ikincisi olan "Melanctha" son yazılmıştı. Üç Yaşam'ın nihai şekli o şekilde yaparak; "İyi Anna", "Melanctha" ve "Nazik Lena"; Stein, metnin düzenlenmesinde bilinçli bir çaba, bir öykü döngüsü yaratmanın ayrılmaz bir çaba sergiliyor.

Stein'in öykü döngüsü ve Kübizm'in ön plandaki ortak noktası çoktur. Daha özel olarak, kübist sanat, Üç Yaşam ve kısa öykü döngüsü birbirine paraleldir ve bölüm ile bütün arasındaki koşullu ilişkilere dikkat çekmek için çok yardımcı olur. Kübist stratejileri içeren bir Öykü Döngüsü olarak Üç Yaşam'ı okuma, hem Stein'in kübizme olan ilgisine ve o dönemin dil deneylerine yeni anlam kazandıran kısa öyküde Stein'in ilgisini anlamının ferahlatıcı bir yolunu sunar. Stein'in kendisi Kübizme olan derin ilgisini şu sözlerle ifade eder:

Cezanne, kompozisyonda bir şeyin başka bir şey kadar önemli olduğunu düşünüyordu. Her bölüm bütün olarak önem taşıyor ve bu beni çok etkiledi ve o kadar çok etkilendim ki, bu etki altında Üç Yaşam yazmaya başladım ve bu kompozisyon fikri ve şu an kompozisyona bu bölümde daha fazla ilgi vardı, bu arka plan Yaptığım bu okumadan bana ulaşan kelime sistemi. Bu kompozisyon fikrine saplantılıydım ve Zenci Hikâye (Üç Yaşamda "Melanctha"), onun özünden çıktı (Stein, Picasso, 1938, 15).

Bu nedenle Stein, Kübizm'i , kübist bir resimdeki şekiller gibi kelimelerle yeniden yaratır. Kahramanların benzerliği ve sözcüklerin döngüsel tekrarları Kübizm'in canlı yansımalarıdır. Örneğin üç ana karakterin tamamı romanın sonunda aynı kaderi paylaşıyor. Çökümde hepsi gayri resmi olmayan bir şekilde ölürlür. Bir mulatto siyahı olan Melanctha'nın aksine, Anna ve Lena Almandır. Bununla birlikte, kaderleri küp resimdeki şekillerde olduğu gibi aynı yolu gösterir; hiçbiri kendi başına gibi görülse de hiçbiri diğerinden tamamen farklı değildir. Karakterler, yine de, birbirlerinden tamamen ayrı bir biçime sahipler; Bridgepoint kasabasında yaşamak, hizmetkâr olarak alt sınıftan olmak ve hikayenin sonunda ölmek gibi bazı temel noktaları paylaşıyorlar. Örneğin, Good Anna evde kalıyor ve tamamen onun yaptığı hayat boyu, benzer şekilde, Nazik Lena hikayesinde de aynı şeyi yapıyor. Melanctha da Anna ve Lena gibi çevrelerindeki insanların yükü büyük ölçüde alıp götürür. Steiner, "ilk evrede Stein'in ve Cezanne kübizminin konunun zaman ve hafızanın bir fonksiyonu olarak tasvir ettiğini" ileri sürüyor; ki bu "nesnenin özü," hafıza verilerinin karmaşık kütlelerden birleşik bir kavram olarak ortaya çıktığı bir konudur "(1978,140). Steiner'in iddia ettiği gibi, tüm veya birleşik kavram, parçalarında veya verilerin parçalarında bulguları ulaşır. Steiner'in yorumları ayrıca, ortaya çıkan nesnenin birleşik bir kavram olarak keşfedilmesinde izleyicinin önemli rolünü işaret eder. Başka bir deyişle, parça ile bütün arasındaki ilişki, izleyicinin, birbirinden farklı ve karşıt kısımlardan bütünlük duygusu oluşturma kabiliyetine bağlıdır. Stein, bir bütün olarak ve aynı anda bağımsız olarak romanın tamamını okurken, parça ve bütün yöntemini etkili bir şekilde kullanmaktadır. Hiç şüphesiz Stein bunun için büyük çaba sarf etmişti. Yapının döngüsel özelliği keşfedilecek olan okuyucuya açıktır. Eleştirmenler tarafından çoğunlukla kabul edildiği gibi Stein, Kübizm'in okur için yazdığı yazarlıktaki sanatsal etkilerini yeniden şekillendirmeyi ve birbirine karıştırmayı başarıyla gerçekleştirir.

Bu bağlamda, Heldrich'e göre, "bu tür bağlantıları oluşturmaları gereken kişi, tıpkı kısa hikayenin döngüsünün okuyucusu gibi, izleyicidir. Bununla birlikte, işte bir de çelişki var. Parçaların tümle ilişkisinde bağımsızlığa vurgu, kişinin parçalanmasına katkıda bulunur. Öngörülen her bölüm, kısa öykü döngüsünde bile, birlik ve bölünme arasındaki doğal gerilimi dramatik hale getiriyor "(1997, 45). Başka bir deyişle, okuyucu ayrı ayrı bölümlerde bağımsız noktaları bulacakmış gibi veya tam tersi. Ancak o zaman Stein'in sanatsal amacı hedefine ulaşacaktır. Romanın bir diğer göze çarpan özelliği, anlatımdaki sürekli tekrardır. Roman boyunca, sözcükler ve cümleler kendi içinde sürekli olarak tekrarlanır. Örneğin aşağıdaki iki farklı paragrafta, benzer sözcük sırası ve aynı sözcükler açık ve ardışık olarak kullanılır: "Melanctha Herbert, annesi tarafından dindar yetiştirilmişti. Melanctha annesini çok sevmemişti. Komşuları onu aradıkları gibi bu anne, 'Mis' Herbert, tatlı görünen, onurlu ve hoş, soluk sarı, renkli bir kadındı. 'Mis' Herbert her zaman dolaşp esrarengiz ve yöntemleri pek belli olmayan biri olmuştu" (Stein, 129). Daha sonra Stein, birkaç paragraftan sonra tekrar şunu yazıyor: "Melanctha'nın annesi ve babasının düzenli bir evlilikleri vardı. Melanctha'nın babası iri bir zenci erkekti. Sadece arada bir Melanctha ve annesinin yaşadığı yere gelirdi, ama her zaman hoş ve tatlı görünen soluk sarı bir kadın vardı; gizemli ve kararsız ve kendi halinde aylak aylak dolaşan, sempatikti ve o iri zenci kocasını düşünmeden edemezdi" (Stein, 129). Dolayısıyla, bu tekrarlar, romanda oldukça sıklıkla gerçekleşir. Stein, tıpkı kelimeler gibi, daha önce belirtildiği üzere romanın

yapısını oluşturmasında tekrara başvurur. Hikâyelerde, aynı veya en azından benzer nesnelere sürekli, tekrar eden bir şekilde bir şekilde ortaya çıktığı görülür.

2. Üç Yaşam'ın Sanatçı Olarak Atipik Yapısı

Picasso'nun tabloları gibi, Stein de portrelerini sürekli ve benzer vuruşlarla çiziyor. Her vuruş yansır ve kendi içinde gizlenmiş olan diğer gölgeleri tamamlar. Melanctha'da tutarlı psikolojik temelli monologlar ve diyaloglar bizi Stein'in yeni, deneysel stiliyle açısından aynı noktaya götürür. Bildiğimiz gibi Stein mezun olmadan önce Johns Hopkins Tıp Fakültesi'nden atılmıştı, ancak üçüncü sınıf derslerini tamamlamadan bırakmamıştı. O özellikle psikoloji ile ilgileniyordu ve William James'in lisans mezunuyken öğrencisi olmuştu. Stein, üç öyküsünde kişisel ve psikolojik karakterizasyonları genişletiyor. Karakterizasyon yazarın bazı psikolojik yönlerini taşır ve yansıtır. Stein psikoloji hakkında çok şey biliyordu ve bu yüzden karakterlerin kendi adlarına konuşmasını sağlıyor. Melanctha'da, Stein çok seçkin bir üslup anlatımı yaratır. Melanctha'nun ve sevgilisinin zihin ve psikolojisinin karmaşıklığını daha açık bir şekilde göstermek için böyle bir yol kullandığına inanılır. İçinÖrneğin, Jefferson'un sözleri şu şekilde:

Kesinlikle merak ediyorum, Bayan Melanctha "sonunda Jeff Campbell başladı," Kesinlikle merak ediyorum, eğer çok iyi biliyorsak, sen ve ben, birbirlerimizin gerçekten ne düşündüğünü. Kesinlikle merak ediyorum, Bayan Melanctha, eğer hep birbirimizin söyleyeceği şey ile ne demek istediğini gerçekten biliyorsak. "Kesinlikle, söylediklerine bakılırsa kötü biri olduğumu düşünüyorsun demektir, Jeff Campbell, " Melanctha yıprattı. "Neden hayır, Bayan Melanctha, neden böyle bir şey demek istemediğimden, ne olduğumdan eminim sana söylediğimden yola çıkarak. Benim gibi sen de biliyorsun Bayan Melanctha, sanırım her gün seninle ilgili daha iyi şeyler düşüneceğim, seni anlıyorum ve şu an hep seninle konuşmayı istiyorum, Bayan Melanctha ve ben kesinlikle birlikte olduğumuz zaman ikimizi de çok beğendik ve bana benziyor diye düşünüyorum her zaman daha çok, herkese karşı çok iyi ve tatlısın, sadece, bana göre çok yavaş işleyen bir zihnin var Bayan Melanctha, Herkes çok hızlı konuştuğu için sana söylemekten hoşlanmıyorum emin olmadığım şeyleri biliyorum ve kesinlikle her şeyin ne demek istediğini her zaman bana söylediklerini bildiğimden emin değilim. Görüyorsun, Bayan Melanctha, bana sormak istediğinde sana söylediklerimi söylettiren de bu (Stein, 134).

Benzer şekilde, Melanctha'nın takıntılı sevgilisi Dr. Jefferson Campbell ile yaptığı konuşma, kişisel olarak, aynı düşüncenin aynı kelimeyle kesintisiz görünüşü nedeniyle okurken takip etmek zorlaşır. Stephen, Melanctha ve Jefferson Campbell'in uzun zamandır devam eden bu iç konuşmalarının yardımıyla karakterleri kendi düşüncelerimizi özgürce düşünmek ve canlandırmak istediğimiz gibi bırakmamız gerektiğini düşünüyorum. Tıpkı Picasso'nun bir hayranı onun için bir tablo görüp yorum yapması gibi, Stein'in muhtemelen okuyucularının romanını bir resim gibi algılamasını ve üzerine istedikleri gibi yorumlamasını istediğini düşünüyorum. Elbette ki, bu, bir yazarın kendi edebi, kişiliği hakkında ayrıntılı olarak hazırlanması açısından büyük önem taşır.

Görünüşe göre "Melanctha" kısmı romanın merkezinde, paradoksal olarak, hiç olmadığı anlaşılıyor. Alman görevlileri olay örgüsünün kenar boşluklarını dolduruyorlar ve böylece Melanctha ortada yalnız kalır. Heldrich, "ortada metin üzerinde bir yapı oluşturmayı başaramayan belirgin bir yokluk var" diyor (1997, 57). Tıpkı kübist resimlerde olduğu gibi, merkezi nesne asla merkez figürüne işaret etmemelidir ve yapıya vurgu yapılan merkez figürden daha fazla yapıya vurgu yapılır. Üç hayat romanının öykü yapısının köşelerine yerleştirilir, her biri bu anlamda birbirine bağımlıdır. Tüm cihazların temelde aynı olması gerekirdi için önemi. "İyi Anna" ve "Nazik Lena", "Melanctha" ile aynı yapısal güce sahiptir.

Ayrıca, metnin ortasına "Melanctha" koyarak Stein, renk ve gölgelemenin kübist bir resimde kullanımına benzer bir hareketle kontrast yaratıyor. "Melanctha" üç katlı hikayenin en deneysel hikayesi ve aynı zamanda üçlü bir beyaz, Alman ve hizmetkâr sınıfı kahramanı olmayan tek hikayesidir. "Melanctha" diyaloga ve karakter bilincinin sınırlı yansımalarına dayandığı için, anlatıya müdahale etme miktarı diğer iki katlıdan da azdır.

"Melanctha" üç kattan en uzun olanı, diğer ikisinin uzunluğunun neredeyse iki katıdır. Yapısal olarak, Lisa Ruddick'in açıkladığı gibi, Melanctha'nın dolaşan zihninin sembolü olan Stein'in anlatımı hem "doğrusal ve aşamalı" hem de "dairesel ve ritmik" tir (33). Hikaye içindeki ve hatta hikayeler arasındaki bu tür hareket, kübist benzeri yan yana durmalar oluşturur. Karakter ve temayı vurgulayan tekrarlı ilgi bu gibi çıkarları ileri götürür (Maynard, 1972, 69). Birçok yönden, bu stratejiler yalnızca Stein'in kübist etkilerini değil aynı zamanda önemli bir döngüsel çerçeve içinde hikayenin konumunu da yansıtır. Stein, her bir

hikayeyi yapısal olarak benzer kılarak her parçanın kahramanın ölümüyle sonuçlanmadan önce orta çözümlükte başlamasıyla, parçalar arasındaki tekrar eden, tekrarlanan benzerliği vurgular.

"İyi Anna", hikayenin üç bölümlük bölümünün daha da vurguladığı bu yapıyı simgeliyor. İzleyen parçalar üç bölümlü benzer bir yapıya sahiptir: Anna'nın hikayesi üç alt bölümden oluşur: Bölüm I, İyi Anna'nın Yaşamı ve İyi Anna'nın Ölümü. Ayrıca Harriet Chessman, Üç Yaşam'da, metnin döngüsel yönlerini doğrulamaya yardımcı olan bir öneri olan, bir bütün olarak "diyalogda dolaşmaya doğru doğrusallıktan uzaklaşma" bulur (Berry, 1992, 22). Ayrıca, Ellen Berry'nin Stein'in erken dönem metinlerinin "giderek yuvarlak ve öz-yansıtımlı" olduğu fikri (Berry, 1992, 39) Benzer şekilde Üç Yaşam'ın dairesel doğasından bahseder. Açıkçası, bu kavramlar, metnin öyküleri arasındaki ve içindeki bitişik, kayan yüzeylerin işleyişini netleştirmeye yardımcı olur.

Daha önce de belirttiğimiz gibi öyküler ayrı ayrı var gibi gözükse de, pek çok temel ortak noktası var. Örneğin, Harriet Chessman'a göre, aile soyu (1989, 21), kadın sesleri (36) ve evlilik (39) hikayeleri birbirine bağlar; ve her öyküde kahramanın ölümü (DeKoven, 1983, 31). Eleştirilenlerin göz ardı ettiği bir başka bağlantı aracı, her öykünün aynı kasabada gerçekleşmesi gerçeğidir. Kadınlar ve bu kadınların çeşitli dostlukları arasındaki samimi ilişkiler, hikayeler arasında ve içindeki hikâyesel olarak işleyen diğer önemli bağlantılardır. Anna, Bayan Lehntman'la arkadaş, Melanctha da Jane Harden ve Lena'nın arkadaşı Bayan Mathilda'dır. Ve bu dostlukların her birinde, başörtülü kişilere adanmış ve özverili doğalar karşılığında karşılık verilmez. İlginçtir ki, bu üç kadından birinin bile, onların eşit olmayan ve geri dönüşü olmayan dostluğu hakkında eleştirel düşünme olmaz. Bana göre, öyle görünüyor ki hepsi, hayatlarındaki şeyleri gördükleri ve algıladıkları halde algılamaktadır. Bu anlamda hayatlarında hiçbir soru sorulamaz.

Romanın adı, Üç Yaşam bile, okuyucuyu, bu Bridgepoint topluluğunda çeşitli şekilde tanımlanmış yaşamları karşılaştırıp farklılıkları görmeye itiyor. Ayrıca, üç bölümden oluşan başlıklar: "İyi Anna", "Melanctha" ve "Nazik Lena", sanatsal şekillendirilmiş öyküleri belirlemek için yeterlidir. Adlar okunduğunda, Anna, Melanctha, Lena oldukça melodiktir ve iyi ve nazik olan sıfatlar romanın başlangıcındaki işe biraz daha yumuşaklık katar. Sözcüklerin tekrarı romanda bir şarkının koro parçası gibidir, bazen aralıktır ve çarpıcı bir şekilde dalgaları ve bazen yavaş yavaş uzaklaşır. İsimler, özellikle Melanctha adıyla, metne dokuma için oldukça işlevseldir ve pratiktir. Melanctha isminin, ilk okuduğunuzda melankoli düşüncesini uyandırdığının farkında olmak zor değildir. Melankoli "derin bir hüznün hissi" olarak tanımlanır; (OED) "melankolik; Melanctha'nın hikayesinin arsa için oldukça doğrudur: İstenmeyen bir kişi olarak görülüyor, hatta annesi onu hiç sevmiyor, arkadaşı Jane Harden onu çaresiz bırakıyor ve davranışlarından çok sert eleştiriyor ve kırıldığında Jefferson Campbell'le görüşün. Melanctha, romanın öteki iki başrol oyuncudan farklı bir mulatto. Stein Melanctha'nın mulatto olması ve diğerlerinden farklı özellikler sunması için renkli bir portre oluşturuyor. Örneğin, Melanctha her zaman gerçek benliğini ve yeni şeyleri araştırıyor ve böylece kademeli olarak "her geçen gün arzusunda daha da büyüdü. Gerçekten anlayın" (Stein 145). Bunun nedeni, etrafındaki eşyalarla yetinmemesi. Çevresinde dönen dünyayı anlamaya çalışıyor ve mutlu olacağı bazı şeyler arıyor. Jane Harden, dünyayı keşfetmeye başladığı ve böylece küçük yaşta kendi iç dünyasını tanımaya başladığı ilk kişidir:

Melanctha Herbert, Jane Harden'la ilk tanıştığında onaltı yaşındaydı. Jane olumsuz bir şeydi, ama çok beyazdı ki hiç kimse tahmin edebiliyordu. Jane çok iyi eğitim aldı. Renkli bir üniversitede iki yıl olmuştu. Kötü davranışlarından dolayı terk etmek zorunda kaldı. Melanctha'ya birçok şeyi öğretti. Ona bilgeliğe yol açmanın yollarını öğretti (Stein, 134).

Stein bunu şöyle anlatır:

Jane Harden anlamaktan korkmadı. Gerçek deneyim duygusuna sahip Melanctha, burada anlamak için öğrenmiş bir kadın olduğunu biliyordu. Artık, gün ışığında bile, bu iki kişinin dolaşımında öğrenmeyi öğrendiği daha pürüzlü adamlar vardı ve Melanctha için daha iyi sınıflar artık biraz daha yüksekti. Artık öğrendiğini öğrendiği açık ajanlar ve katipler değildi, fakat iş adamları, ticaret gezginleri ve hatta erkeklerin üstü erkekti ve Jane ve konuşacaktı, yürüyüp gülüp hepsinden çok kaçıyordu. Melanctha için herhalde aynıydı; çünkü Melanctha şu anki durumundan farklıydı; çünkü Melanctha şu anki durumundan farklıydı; çünkü Melanctha, bir kadınla yaşıyordu. bilgeliği ve loş gibi görünce o anlamak için ne olduğunu görmeye başladı (Stein, 144).

Bununla birlikte, Melanctha'nın etrafındaki olayları keşfetmeye olan açlığı boşa çıktı. İronik olarak, bu onun bu eğiliminden çok acı çekiyor. Mesela, Dr. Jefferson Campbell, Melanctha'nın sevgisi fikriyle götürülür. Her seferinde sevip sevmediğini sormaya devam ediyor. Tıpkı Stein'in diğer iki kahramanı Melanctha'da olduğu gibi ölümle biter. Bir örnek vermek gerekirse, "Melanctha şimdi hep onun dünyasal

bilgelik sahibi olduğunu hissetmeye başladı. Elbette onu gerçekten de biliyordu, ona öğrettiği Jane'di, ama aralarındaki sıkıntıyla kapatılan her şey giderek daha da güçlendi "(Stein, 145). Dikkatimizi çekerken, Melanctha ve Jane Harden daha fazla dayanamazlar. Jane Harden, Romandaki geri kalan kısım için Melanctha'nın uzun süredir düşmanı gibi dönüyor. Bu nedenle, romanı okuduğumda, bir çeşit kararsızlık gözlemlerim.

Romandaki her üç kişinin ilişkileri. Her ne kadar birbirleri için olması ve birbirine yapışması gerekiyorsa, bunlar çekişme halindedir. Stein'de tüm kadın karakterler diğer kadın arkadaşlarıyla istikrarlı bir dostluk kurmakta başarısız oluyorlar. Bu kişilerin gelgitlerinden gözlemlediklerim, birbirleriyle yaptıkları görüşmelerin dengesiz yansımalarıdır. Stein'in alışılmadık özellikleri yine yorumlanabilmesi için orada. Stein belki de kızların ne kadar çok göründüklerine ya da yaptıklarına bakılmaksızın birbirlerine iyi niyetli olmadığını düşünüyorlardı. Belki de bu onun yaşamındaki lezbiyen seçimi yüzündendir. Her iki durumda da, kadınların gözünde Stein'in portresi, istenilen ve keyifli bir portre değildir. Romanı okurken, her öykü satırı aynı şekilde ilerlemektedir. Lawren Farber'ın belirttiği gibi "Üç Yaşam'daki her şey her şeye ilerledikçe birbiriyle kesişen bir önem kazanır" (1976, 463). Bu şekilde hareket ederek, temanın tekillikle ilgili geleneksel kavramları, kübist tuval genelinde temanın işleyişinde olduğu gibi, tematik bir konuyla çeşitli perspektifler sunarak çoğullaştırılır. Dubnick açıklığa kavuştuğunda, "şu an böyle bir kübist yapıda ve görüşlerin çokluğu üzerinde bir vurgu var" (1984, 22). Böyle bir strateji Berry ve Chessman tarafından tanımlanan dairesellik veya dokunuş hissi yaratır. Bu strateji aynı zamanda benzerlik ve farklılık, birlik ve bölünmeyi de vurgular; kübist resim ve kısa öykü döngüsü. Tekrarlama ve dairesel bir anlatı satırı ile anlam, bağlama bağlı hale gelir (Bowers, 1993, 50). Örneğin, Bayan Lehntman Anna'nın hayatında çok önemli, "Dul eşi Bayan Lehntman Anna'nın hayatındaki romantizm" (Stein, 128) ve bu deyim The Good Anna bölümünde yeniden anlatıldı. Karakterler arasındaki ilişkiler, karakterler arasındaki benzerlikleri yakalamak için oldukça belirleyicidir. Örneğin, Anna ve Bayan Lehntman'ın ilişkisi Melanctha ve Rose Johnson arasındaki ilişkiyi şekillendirir. Aynı şekilde, Melanctha ve Rose Johnson'un ilişkisi, Melanctha ve Jane Harden'ın ilişkisini, Anna ve Bayan Lehntman'ın ilişkisini hatırladığı gibi şekillendirirler ve böylece metin boyunca dairesel bir tarzda. Bir sanatsal benzersizlik (veya fark) verilen ilişkiyi ve çevredeki diğer ilişkilerle olan benzerliğini bu anlamda açıklar.

Anna'nın hayatının romantizmi Bayan Lehntman ve devam eden bir ilişki var ikisinin arasında. Bununla birlikte, iki kadın nihai olarak ilişkilerini sürdüremiyorlar: "Burada, konuşamadıkları çok fazla şey var, açıklanamayan ve affedilmemiş olan şeyler" (Stein, 80). Bayan Lehntman, Anna'yı, arkadaşlarını eleştirdiği, duygularıyla oynadığı ve hatta geri ödeme niyeti olmaksızın biraz para ödeyerek yararlandığını söyledi. Bu tür bir ilişki, Bayan Lehntman'ı koşulsuz olarak seven Anna için fazla bir şey ifade etmez.

Benzer şekilde, Melanctha ve Jane Harden'ın ilişkisi Anna ve Bayan Lehntman'ın ilişkisine çok benzer. Melanctha çok samimi ve ona yakın olsa da, Jane Harden Melanctha'nın hislerini hiç düşünmez. Melanctha evine bile bakar ve her zaman ona samimi ve cömert el verir. Rose Johnson ve bebeği ile ilgilenmeye yardımcı olur, ancak Rose Melanctha'nın yardımına hiç şükran getirmez: "Melanctha Herbert, ince, zeki, çekici, yarı-beyaz bir kız Melanctha Herbert'i seviyor ve yapıyor ve kendisini bu kaba, terbiyeli, suratsız, Sıradan, siyah çocuksu Gül "(Stein 86). Jane, Melanctha'yı ve Dr. Jefferson Campbell'la olan sevgi ilişkisini eleştirirken çok acımasız ve kararlı görünüyor. Melanctha'nın gitmesi gereken bir yeri yoksa, Jane onu yalnız başına yabancı gibi bırakıyor. Kısmen bütün fikri burada açıktır; gibi Heldrich, "her belirli ilişki daha büyük bütün, kübist resimde parça-bütünlük ilişkisine benzer bir işlev" e aittir (1997, 56).

Bridgman için bu süreç, "seslerin birinde şarkı söylediği bir düpe benzemektedir (58). Anna'nın Bayan Lehntman'a duyduğu gibi, "[Melanctha] Jane'i sevmeyi öğrendi ve bu hissi çok derinden hissetti" (Stein 106) Anna gibi, Melanctha, "keskin bir şekilde Melanctha'nın çekebileceğini" de öğrenir (Stein, 106) Bu tür bağlantı ilişkileri, Anna ve Melanctha arasında benzeri bir ilişki kurar ve benzer koşullarda sevgililerinden yararlanan umutsuz romantiklerden biridir.

Sonuç

Genel olarak, Gertrude Stein, Amerikalıların olağanüstü bir figürü olmuştur edebi kariyeri bakımından edebiyat. Bazı orijinal sanatsal üsleler üzerinde deneyler yaparak edebi dünyadaki geleneksel kurgunun ötesine geçmeyi başarmıştır. Kübizm hareketi, eserlerinde kullandığı en baskın kaynak olmuştur. Özellikle ilk kitabı Üç Yaşam'da, kübist özelliklerin yansımalarının romanın atipik yapısının belirleyicileri olduğu kanıtlanmıştır. Yapısal tarzı için konuşan romanın ayırt edici noktalarını gösterilmeye çalışıldı. Stein'in sanata olan büyük ilgisi, orijinal ve alışılmadık bir şekilde yazmaya yönlendirecek kadar etkili oldu.

Üç katlı hikaye yavaşça tuval üzerine kübik bir tablo gibi ortaya çıkıyor. Her öykü, diğerlerinden bağımsız görünen ötekilere bağlayan bir şey taşır. Stein, öykülerinin diğer parsallerin gölgesinde

büyümesine asla izin vermez; tıpkı Picasso'nun kübik tablolarında olduğu gibi, her şekli birlikte çizer, aynı anda kendi başlarına boyalar. Resme baktığımızda şekiller hep birlikte görünüyor, ancak kendi varlıklarını bağımsız olarak alacaklar. Resmin bir kısmı aynı anda bir parçası ve bir bütün oluyor. Stein'i bu kadar derinden ve bütünüyle çeken nokta budur. Stein yeni bir şeyden sonraydı ve inandığım oldukça titiz bir amaca ulaşmıştı.

KAYNAKÇA

- Berry, E. E. Curved (1992). *Thought and Textual Wandering: Gertrude Stein's Postmodernism*. Ann Arbor: U. of Michigan P. Web. 12 Mar 2011.
- Bowers, J. P. (1993). *Gertrude Stein's Writing/Gertrude Stein's Writing*. Gertrude Stein. *Women Writers*. New York: St. Martin's .34-62. Web. 14 Mar 2011.
- Chessman, H. S.(1989). *The Public Is Invited to Dance: Representation, the Body, and Dialogue in Gertrude Stein*. Stanford: Stanford UP. Web. 15 Mar 2011.
- DeKoven, M (1983). *A Different Language: Gertrude Stein's Experimental Writing*. Madison: U. of Wisconsin P. Web. 12 Mar 2011.
- Dubnick, R. (1984). *The Structure of Obscurity: Gertrude Stein, Language, and Cubism*. Urbana: U. of Illinois P. Web. 12 Mar 2011.
- Farber, L (1976). Fading: A Way. Gertrude Stein's Sources for Three Lives. *Journal of Modern Literature*, 5, 463-80. Web. 12 Mar 2011.
- Heldrich, P. (1997). Connecting Surfaces: Gertrude Stein's Three Lives, Cubism, and the Metonymy of the Short Story Cycle. *Studies in Short Fiction*, Web. 13 Mar 2011.
- Johnston, G. (1992). "Reading Anna Backwards: Gertrude Stein Writing Modernism Out of the Nineteenth Century. *Studies in the Literary Imagination*, 25.2: 31-37. Web. 15 Mar 2011.
- Maynard, R. (1972). *Abstraction in Gertrude Stein's Three Lives*. *Ball State University Forum*. 13.1. 68-71. Web. 12 Mar 2011. *Melancholia. Oxford English Dictionary*, Web. 13 Mar 2011.
- Rose, M. G. (1976). Gertrude Stein and Cubist Narrative. *Modern Fiction Studies*, 22, 543-55. Web. 12 Mar 2011.
- Stein, G. P. (1938). London: Batsford, 1948. Web. 13 Mar 2011.
- Three Lives. *Bartleby*. Web. 12 Mar 2011.
- Steiner, W. (1978). Exact Resemblance to Exact Resemblance: The Literary Portraiture of Gertrude Stein. *Yale Studies in English*, 189 New Haven: Yale UP. Web. 13 Mar 2011.